

Ode aan onzichtbaar schoon

Op termijn te zien langs de Middelsgraaf bij Susteren. Van links naar rechts: bonte paardenstaart, gele zegge, grote keverorchis, vetblad en moeraswespenorchis. FOTO COMPILATIE MGL

SUSTEREN
DOOR STEFAN GILLISSEN

Kalkmoeras kun je zonder moeite onder bijzondere en zeldzame natuur scharen. In Nederland vind je tien hectare. Versnipperde moerassen van enkele honderden vierkante meters groot. Natuurliefhebbers kunnen er hun hart ophalen. Nog zeldzamer dan het kalkmoeras zijn de bloemen- en plantensoorten die er wensen te huizen. Zoals de moeraswespenorchis. Net als de grote keverorchis een prachtige orchideeënsoort. Als gezegd. De moerassoort is dun gezaaid in Nederland. Grote vreugde dus toen de provincie bekendmaakte ruim zeven hectare natuur te transformeren tot kalkmoeras. De omvangrijke

Het kalkmoeras bij Susteren wordt aangelegd. Dat heeft deputé Hubert Mackus (CDA) kenbaar gemaakt aan het Groene Taille Comité. Tussen Susteren en het Duitse Schalbruch ontstaat een

uitzonderlijk moerasgebied. Bloemen en planten voelen zich er thuis. „We verwachten ook een enorme toevlucht van steltvogels.”

werken aan de Middelsgraaf boden een perfecte gelegenheid. Vanaf de Duitse grens bij Schalbruch tot bij de oude trambaan in Ophoven (bij Echt) kreeg het water de ruimte.

Diamant

Het moerasplan, tussen Schalbruch en de Hommelheide bij Susteren, leek vorig te sneuvelen. Een agrariër vreesde voor wateroverlast en vondgehoor bij (toen nog) gedeputeerde Patrick van der Broeck. Deputé Hubert Mackus (CDA) heeft echter kenbaar gemaakt dat

het toch doorgaat. Het leidt tot vreugde: de huidige plukjes moeras worden door biologen omschreven als 'diamantjes in de Nederlandse natuur'.

„Het gebied was voorheen al moeras”, zegt Har Pluijmakers van het Groene Taille Comité. „Het is echter drooggelegd voor akkerbouw. Maar de potentie is er. We verwachten natuurlijk bijzondere flora, maar ook dat zeldzame vogels zich er vestigen.” De kalk had begin 20ste eeuw ook aantrekkingskracht op de mens.

Uit onderzoek bleek dat de kalkafzetting van het IJzerbos (bij Susteren) enorm groot was. Rond 1919 beleefde de exploitatie van kalk, die als bodemverbeteraar werd gebruikt, haar hoogtepunt.

Broek

Wellicht worden straks dieren als zilverplevier, Aziatische goudplevier, breedbekstrandloper, terekrutter en grauwe franjepoot waargenomen. „Veel steltlopers zullen het gebied intrekken. Die hebben het erg moeilijk. Dit is een plan van

nationaal belang waarvoor veel belangstelling bestaat.”

Zeven hectare (ongeveer 14 voetbalvelden) klinkt vrij fors. Moeilijk voor te stellen dat bij Susteren ooit 50 hectare moerasland te vinden was. Veel namen herinneren daar nog aan. Schalbruch en Isenbruch bijvoorbeeld. *Bruch, brook* of *broek* staan voor moeras.

Natuurliefhebbers kunnen op termijn wandelen bij en door het gebied. Dat is er niet alleen voor vogels en andere fauna. Veel bloemen en planten zullen echter buiten het oog van de wandelaar blijven. Daardoor is het kalkmoeras ook een ode aan onzichtbare schoonheid.

Op dit moment is het toekomstig moeras nog afgerasterd. „We zijn met de provincie in gesprek om die hekken weg te halen. Het hindert dieren, die worden beperkt in hun bewegingsvrijheid.”